

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Europaprogrammet

Språk och minoritet-

den ungerska minoriteten i Slovakien

Examensarbete i Europakunskap

HT2010

Författare: Susanna Nordlinder

Handledare: Andreas Johansson Heinö

Abstract

Language and Minority -the Hungarian Minority in Slovakia

Author: Susanna Nordlinder

Tutor: Andreas Johansson Heinö

Autumn term 2010

Number of pages: 37

Theme

The Slovak Language Law was adopted by the Slovak parliament in June 2009 and it became a target for a lot of protests both outside and inside Slovakia. The Hungarian minority in Slovakia thought they were discriminated and therefore protested against the Language Law. The relations between Slovakia and Hungary are complicated and could have an impact on the discussion regarding the Language Law.

The thesis is about the discussion that was raised in the Slovak media, in the thesis represented by some of the biggest newspapers in Slovakia, Pravda and SME.

Keywords: The Hungarian Minority, Language Law, Slovak-Hungarian relations Hungary, Slovakia Languages, Obligations, Rights.

Sökord: Den ungerska minoriteten, språklag, slovakiska-ungerska relationer, Ungern, Slovakien, språk, skyldigheter, rättigheter.

Innehållsförteckning

Abstract	2
Inledning.....	4
Syfte.....	6
Teori	7
Slovakien-Ungern.....	7
Andra länder med stora ungerska minoriteter	8
Metod och material.....	10
Historisk bakgrund.....	14
Språklagen.....	18
Resultat	20
SME.....	20
Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten.....	20
Slovakien-Ungern.....	21
Språklagen.....	22
Pravda.....	24
Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten.....	24
Slovakien-Ungern.....	26
Språklagen.....	28
Sammanfattning av Pravda och SME.....	31
Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten.....	31
Ungern-Slovakien.....	31
Språklagen.....	31
Slutsatser	32
Diskussion	33
Sammanfattning.....	35
Källor.....	36
Litteratur.....	36
Artiklar.....	36
Internet.....	36
Slovakiska lagar.....	36
Tidningar.....	36
Bilaga 1.....	38

Inledning

När Slovakien 2009 gjorde om sin dåvarande språklag, så blev det startskottet för en stor debatt i Europa. Det som hade startat som en angelägenhet mellan den slovakiska staten och den ungerska minoriteten, spred sig upp till EU-nivå. Min uppsats kan därför ses som ett bidrag till denna debatt. Diskussionerna om språklagen berör även en av de mer komplicerade relationerna mellan två EU-länder. Ungern och Slovakien.

Att neka inträde för en statschef på grund av en språkdebatt, bryter även mot EU:s lagar om fri rörlighet av personer.¹ Den 21 augusti 2009 hindrades den ungerska presidenten Laszlo Solyom från att besöka en invigning av en staty i den slovakiska delen av staden Komarno.² Det visar även på spänningen mellan medlemsstaten och EU, hur mycket kan man bestämma som medlemsstat och hur mycket ska man anpassa till EU:s regler. Debatten som till slut fick lösas av OSSE³, visar även på hur man använder yttre instanser för att lösa konflikter.

Varför är det viktigt att granska hur den ungerska minoriteten ses i slovakisk media i samband med att man gjorde om språklagen 2009? Mycket av medias fokus har legat på de två staterna Ungern och Slovakien. Jag tycker att man har missat själva kärnan av debatten relationen mellan slovakerna och den ungerska minoriteten. Mellan majoritet och minoritet vart går gränserna? Frågan om majoritet och minoriteter finns i många europeiska länder, bland annat har vi Finland med en stor svensk minoritet. Att min undersökning är viktig från ett europeisk perspektiv beror både på att den berör en stor debatt i Europa och även tar upp frågor om majoritet och minoritet.

Relationen mellan Ungern och Slovakien är en relation mellan två nationalstater. En stor del av vårt politiska system är uppbyggd kring nationalstaten.⁴ Enligt teorin om social solidaritet försöker vi alltid inom vår grupp hitta det som vi har gemensamt, för att kunna särskilja oss från de ”andra”. Den nationella gruppen har ett försprång, framför andra alternativa grupperingar. En nationell grupp är starkt identitetsskapande och erbjuder ett sammanhang att verka i för dem den innefattar. Behovet av självkänsla inom den nationella gruppen kan i vissa fall leda till att man försöker definiera sig själv positivt och ge de utomstående grupperna negativa egenskaper. Den egna gruppen behöver en yttre grupp att identifiera sig emot. I det slovakiska fallet med en stor ungersk identitet, kan det vara ett tecken på två

¹<http://www.spiegel.de/international/europe/0,1518,649443,00.html>

²[Http://www.digitaljournal.com/print/article/278050](http://www.digitaljournal.com/print/article/278050) 06/01/2011

³<http://www.osce.org/item/39377.html>

⁴ Sören Rinder Bollerup, Christian Dons Christensen, *Nationalism in Eastern Europe. Causes and Consequences of the National Revivals and Conflicts in Late Twentieth-Century Eastern Europe* (London: Macmillian Press Ltd, 1997) s. 50-58

grupper inom staten som försöker definiera sig utifrån varandra.⁵ En artikel av Stroschein och Deets från 2005 som behandlar de ungerska minoriteterna i Ungerns grannländer, visar på en rad aspekter man måste ta ställning till.⁶ Vart går gränsen, är det upp till individen att välja, eller är man bunden till gruppen? Vilka krav kan man från majoritetens håll ställa på minoritetsgruppen? Vilka hinder finns det för individen, om han/hon vill byta grupp?⁷

I det specifika fallet ska man även ta hänsyn till att det är en tidigare majoritet som blivit minoritet. Det är ett mönster som återkommer även i andra länder med stora ungerska minoriteter (länder som i likhet med Slovakien tidigare ingick i Österrike-Ungern). Bland annat Rumänien som visar på ett flertal likheter med Slovakien. Även där finns en stor ungersk minoritet, som försöker finna sin plats i rumänska samhället, samtidigt som de försöker behålla sitt ungerska arv.⁸

Det min undersökning tänkte inrikta sig på är att med fokus på språket, undersöka vilken bild slovakisk media ger av den ungerska minoriteten i samband med den omgjorda språklagen juli 2009. Lagen som förespråkar slovakiska som statspråk, hade en rad tillägg som indirekt kunde verka diskriminerande för den ungerska minoriteten.⁹

⁵Sören Rinder Bollerup, Christian Dons Christensen, *Nationalism in Eastern Europe. Causes and Consequences of the National Revivals and Conflicts in Late Twentieth-Century Eastern Europe* (London: Macmillan Press Ltd, 1997) p. 28-33

⁶Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2), 2005.

⁷Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2), 2005.

⁸Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2), 2005.

⁹[Http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4945169](http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4945169)

Syfte

Att undersöka hur man ser på den ungerska minoriteten i slovakisk media i samband med införandet av den omgjorda språklagen juli 2009. Vilka ämnen tar man upp när man diskuterar den ungerska minoriteten och språklagen. Ett tänkbart resultat skulle kunna vara att den ungerska minoriteten får agera som en symbol för de ungersk-slovakiska relationerna. Hur viktigt är själva språket? Ett annat tänkbart resultat skulle vara att det är språket som står i centrum för slovakisk respektive ungersk identitet. Ämnet i sig utgör en avgränsning, eftersom jag i min undersökning främst inriktar mig på språkdebatten.

Teori

Det finns en stor mängd forskning angående minoriteter i Öst och Centraleuropa. Den ungerska minoritetens förutsättningar i olika länder har granskats tidigare. Slovakien och dess ungerska minoritet är där ett vanligt förekommande exempel.

Vad kan min undersökning tillföra till den existerande forskningen? Den snuddar vid en rad olika områden, samtidigt som den tillför något nytt. Min fråga är inte varför, utan hur från majoritetens synvinkel ser på en minoritet. Som jag nämnde innan har liknande forskning främst berört den ungerska minoriteten i Rumänien. Tidigare forskning har även mycket varit inriktad på det politiska planet. Genom att ta med slovakisk media och den ungerska minoriteten hoppas jag på att få fram en bredare bild och försöka fånga upp vilka stämningar som finns i Slovakien. Att man tagit upp slovakisk media och den ungerska minoriteten, har förekommit, men då i sammanhanget om det funnits några rasistiska tendenser.

Andra forskningsområden inom ämnet berör frågor om hur man identifierar sig och vad man anser sig själv tillhöra, men även hur man ses av andra är.¹⁰

Slovakien-Ungern

Det är slovakisk medias bild av den ungerska minoriteten som står i fokus för undersökningen. Det kan därför vara relevant att ta med om det finns några motsättningar inom Slovakien mot ungrare. Den mest utsatta minoriteten i Slovakien är inte den ungerska minoriteten utan romerna.

Extrem rasism i form av organiserade rörelser, som utför rasistiska handlingar, är inte stort, om man ser till antalet aktiva. Enligt lagen är rasistiska handlingar förbjudna, men rättsväsende och polis har fortfarande svårigheter med att applicera lagarna praktiskt. Detta gäller i synnerhet attacker och brott riktade mot romerna. Den ungerska minoriteten är inte i lika hög grad utsatta för attacker och fysiskt våld. De svårigheter de kan möta är att vissa slovakiska partier kan utnyttja dem för att kunna peka ut dem som ett inre hot. Som tidigare styrande blir de ofta anklagade för att inte vilja sympatisera med den slovakiska staten. I början av den slovakiska republikens dagar fanns även spänningar, då den ungerska

¹⁰Martyn Rady, *Minorities and Minority Protection in Eastern Europe i Politics of Identity. Migrants and Minorities in Multicultural States* (London Macmillian 2000)

minoriteten ville ha kvar Tjeckoslovakien. Detta utnyttjades av bland annat Vladimir Meciar, ledare för en av de största partierna på den tiden HZDS, som i sin strävan efter att förmodligen vinna röster, anspelade på nationalistiska strömningar som var riktade mot den ungerska minoriteten.¹¹ Även det slovakiska nationella partiet SNS, som tidigare satt i regeringsställning mellan 2006-2010, utmålar ofta ungrarna som ett hot mot slovakiska intressen.¹²

Andra länder med stora ungerska minoriteter

Culic tar i en artikel om den ungerska minoriteten upp relationen mellan den ungerska minoriteten och Ungern respektive Rumänien. Den behandlar frågor om var den ungerska minoriteten egentligen hör hemma och hur den rumänska opinionen ser på dem. Det intressanta enligt mig och det som jag anser kan vara relevant för min egen del är att det inte är så självklart, vad man egentligen anser sig tillhöra. Artikeln tar ett avstamp i ett valresultat som handlade om att ge utökade rättigheter som var kopplade till ett ungersk medborgarskap. Trots att svaret blev ja, var valdeltagandet för lågt för att valet skulle kunna räknas.¹³ Hur ska man ta hand och behandla de ungrare som befinner sig utanför Ungerns gränser har under en stor del av 1900-talet varit en aktuell fråga i den ungerska politiken.

I fallet med den ungerska minoriteten i Rumänien, fanns det från båda sidor en känsla av att ha problem med att förstå den andra sidan. Det kunde röra sig om att man från ungerska sidan ansåg sig bli diskriminerade eller orättvist behandlade, samtidigt som den rumänska sidan inte förstod vad dessa anklagelser riktade sig emot.¹⁴

Frågan kompliceras av att både Slovakien och Rumänien inte vill att Ungern genom den ungerska minoriteten ska kunna påverka det egna landets suveränitet. Detta uppmärksammades i samband med förslaget om dubbelt medborgarskap. Det fanns en rädsla att den ungerska staten genom den ungerska minoriteten kunde ha en påverkan på andra staters suveränitet.¹⁵

Den nuvarande hållningen i Slovakien, men även bland andra grannländer till Ungern, är att man tillåter en viss grad av icke-territoriell autonomi för minoritetsgrupper. Med icke-

¹¹George Schöpflin, *Nations, Identity, Power* (London, Hurst and Company 2000) s. 280-282

¹²<http://www.sns.sk/aktuality/jan-slota-madari-permanentne-chystaju-podvratne-akcie-proti-slovenskej-statnosti/30/12/10>

¹³Irina Culic, Dilemmas of Belonging: Hungarians from Romania, *Nationalities Papers* 34, num..2 (2006)

¹⁴Irina Culic, Dilemmas of Belonging: Hungarians from Romania, *Nationalities Papers* 34, num..2 (2006)

¹⁵Irina Culic, Dilemmas of Belonging: Hungarians from Romania, *Nationalities Papers* 34, num..2 s. 190

territoriell autonomi menas att man har en viss frihet att uttrycka sig kulturellt, funktionellt, (det finns uppbyggda strukturer som stöder minoriteten) och personligt(man har rätt att vara en minoritet). Staten har en skyldighet att bevara och stödja de nationella minoriteterna. Det finns vissa normer angående rättigheterna till språk och utbildning. Man är garanterad yttrandefrihet och stöd av sitt språk, kultur och utbildning. Det kan vara viktigt att påminna läsaren om, att det är inte de enskilda ungrarna som beskrivs, utan den ungerska minoriteten i sin helhet. ¹⁶

¹⁶Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2), 2005

Metod och material

Metoden jag tänker använda är diskursanalys. Varför väljer jag att använda diskursanalys? I min undersökning skulle även en idé och idéologianalys varit en alternativ metod. Inom den metoden använder man sig av olika analysramar för att kartlägga de system av idéer som tillsammans bildar en idéologi. Fördelen med metoden skulle vara att man i förhand skulle kunna konstruera en analysram som skulle kunna hjälpa en i ens undersökning.¹⁷ Det finns en risk för en alltför snäv tolkning som medför att man kan missa viktiga detaljer.¹⁸ Den risken finns även inom diskursanalys, vilket är någonting jag försökt haft i åtanke.

Det är den anglosaxiska traditionen jag tänker använda, eftersom den enligt mig är bäst lämpad för min undersökning. Jag vill ta reda på vilka begrepp och bilder man ger av ungerska minoriteten. I den anglosaxiska traditionen här företrädd av Ernesto Laclau och Chantal Mouffe, använder man sig av olika verktyg, tecken, element, flytande signifikanter, tomma signifikanter. Tecken är något som betecknar något specifikt, till exempel *bord*, även om *bord* kan vara olika, så finns det något gemensamt för alla bord, som skiljer det från andra tecken som till exempel *stol*, *matta*, *glas*. Element är tecken som är öppna för tolkning. Vad menar vi med ord som *jämlikhet*, *demokrati*, *god*, *ond*? Det diskursanalysen är intresserad av är hur tecknets betydelse utvecklas. Flytande signifikanter är element som är särskilt känsliga för olika tolkningar, det kan vara *arbetarpartiet* i den senaste valrörelsen osv.

Hur kan vi då ta reda på vilka betydelser man lagt in i de element eller i de flytande signifikanter vi tänker undersöka? Det finns ett par verktyg som vi kan använda: *analogikedjor*, *nod*, *artikulering* osv. Verktögen hjälper oss ta få grepp om diskursen. *Analogikedjor* är kedjor av tecken som särskiljs från varandra. Vissa får en positiv, andra negativ funktion i diskursen. I min uppsats skulle ett positivt tecken vara ungrare, som skulle kunna ha sin negativa motsats i slovak. Negativt och positivt har ingen värderande funktion. Om det är negativt eller positivt bestäms av själva diskursen, till exempel skulle en kommunistisk diskurs ha kollektivism, arbete, osv som positiva tecken och ha individualism, kapitalism som tecken med negativ funktion. Genom att särskilja de olika tecknen bildas en rad kedjor, *analogikedjor*. Till slut får vi ett tecken som vi ser har en särskild betydelse, det andra tecknen utgår från detta tecken. Detta centrala tecken kallas *nod*, det är själva navet i

¹⁷ Bergström, Göran & Kristina Boréus (2005) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur. s.149-179

¹⁸ Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson & Lena Wägnerud (2007) *Metodpraktikan*. Stockholm: Norstedts Juridik, s. 237-256

diskursen. I mitt fall skulle noden vara *ungrare* eller *minoritet* eftersom de bildar ett nav för den diskurs som jag tänker granska.

Hur arbetar man sedan med *analogikedjor*? Här kan vi använda två sätt att se på diskursen *artikulering* och *antagonism*. Artikulering handlar om ur man bygger upp diskursen. Det handlar om att inte enbart inriktar sig på en nivå, som till exempel den materiella. Om vi enbart skulle inrikta oss på ett plan, löper vi risk att förbigå viktiga detaljer. En diskurs konstrueras av element som kan vara på olika nivåer politiska, materiella, ekonomiska, de bildar tillsammans en grund för diskursen.

Under artikulering finner vi även subjeksposition, vi intar olika positioner som gör att vi ser världen på olika sätt. Subjeksposition kan ses som ett slags filter som vi tolkar världen igenom. Att kunna klarlägga vilka positioner de olika aktörerna har, är viktigt både för att kunna se varför man handlar, som man gör och för att kunna förstå de inblandades situation. Vad utmärker en diskurs? I den anglosaxiska är *antagonism* ett centralt begrepp. Antagonism förstås här i termen av konflikt, motsättning. Relationerna i diskursen är byggda kring motsättningar. En central antagonism skulle i mitt fall bli ungrare/slovak eller minoritetsspråk/statspråk. Det som kan ställa till det är att både ungrare/slovak kan vara tecken på *element*, vad menar vi egentligen med slovak? Är det etnicitet, identiteten, eller språket som bestämmer, vilka som tillhör vilken grupp? Är inte identitet också någonting konstruerad? I den anglosaxiska traditionen är synen på identitet, som något instabilt, något som konstrueras.¹⁹

Att ha diskursanalys som metod kan ha sina nackdelar, det kan lätt hända att vi läser in det vi själva vill. Det är för att eliminera dessa risker som jag väljer att använda analogikedjor. De har fördelen enligt mig att på begränsad material ändå ge en ram att arbeta utifrån. Fördelen är också att den öppnar upp för andra att tolka mina egna tolkningar, de vet vilket material och begrepp jag tolkat. Annars finns det problem med att använda diskursanalys, om vi slarvar med att redovisa hur vi kommer fram till vårt resultat. Det kan vara svårt för andra att verkligen kontrollera våra resultat, vilket medför att vår internsubjektivitet minskar och därmed själva värdet med uppsatsen. Ett annat problem är att vi inte kan komma fram vilken sida som är rätt eller fel, eller vilka lösningar vi har på problemet. Diskursanalys undersöker strukturen inte orsaken.²⁰

¹⁹ Bergström, Göran & Kristina Boréus (2005) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur. s. 305-321

²⁰ Bergström, Göran & Kristina Boréus (2005) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur. s. 348-351

De två andra traditionerna inom diskursanalys, den franska och CDA (kritisk diskursanalys) lämpar sig bättre på grund av sin fokusering vid långsamma förändringar och brott på material som spänner över en längre tidsperiod. Eftersom mitt material är begränsad till en specifik debatt, finns det en begränsad tidsperiod på högst ett, två år.²¹

Hur tänker jag utifrån den valda metoden gå tillväga? Den flytande signifikanten är i mitt fall den *ungerska minoriteten*. Vilka betydelser lägger man in i detta element? Det jag tänker komma fram utifrån mitt valda material som består av artiklar rörande språklagen, är att försöka få fram vilken bild slovakisk media ger av den ungerska minoriteten. Genom att konstruera analogikedjor hoppas jag få en mer sammanhängande bild, en diskurs. Genom att sätta in vilka värden och begrepp man tillskriver den ungerska minoriteten i samband med införandet av tilläggen i språklagen 2009, hoppas jag få en diskurs, som jag senare kommer att kunna granska.

De begrepp som har använts när man talar om, den ungerska minoritet har jag delat upp i tre kategorier. Orsaken till att jag valt kategorier är för att få en bättre överblick och kunna skapa sammanhang i analysen. Eftersom jag jobbar med analogikedjor kan det annars lätt hända att det bara ser ut att vara en massa lösryckta begrepp. Genom att sortera dem, blir det enklare att få grepp om det hela. Kategorierna behandlar olika frågor som kommer upp i artiklarna. De kategorier jag valde var *minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten, Ungern-Slovakien och språklagen*.

Val av material

Två tidningar vilkas artiklar jag tänkte använda är Pravda och SME. Båda är några av de större dagstidningarna i Slovakien. På grund av sin storlek är de intressanta för granskning. Artiklar som publiceras i båda tidningarna når en bred läsarskara, de kan indirekt ha en påverkan på den slovakiska opinionen. För att kunna förstå den ungerska minoritetens ställning kan det därför vara intressant att se hur man i ledande dagstidningar väljer att porträttera dem.

Hur väljer jag vilka artiklar som ska granskas? De artiklar som direkt handlar om den ungerska minoriteten i samband med den omgjorda språklagen som trädde i kraft den 1

²¹ Bergström, Göran & Kristina Boréus (2005) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, s. 305-328

september 2009. Slovakien har senare reviderat lagen och det pågår för närvarande diskussioner att förändra den. Jag inriktar mig på tilläggen²² till den ursprungliga lagen om statligt språk.²³ Det finns en viss begränsning vad gäller material. Det är själva begränsningen, som jag tror, kan komma att bli mer problematisk, men samtidigt är en begränsning nödvändig, eftersom det finns en risk att det hela blir alltför spretigt.

En aspekt som kan diskuteras är hur representativt två dagstidningar är för samlingsbegreppet slovakisk media. Media i sig inkluderar ett vid omfång av olika verksamheter, men jag valde på grund av både uppsatsens begränsade utrymme och på grund av min metod, som handlar om att analysera texter, inrikta mig på det skrivna ordet. Varför jag valde artiklar från dagstidningar är för att de mer direkt speglar den miljö de är tänkta att beskriva. De kan enligt min åsikt även ses som ett slags filter av det dagliga informationsflödet. En tidning hjälper oss att filtrera information, som vi annars skulle ha förbigått. Att välja dagstidningar kan därför vara ett grepp för att få en bild, hur denna filtrerade information ser ut.

²²Zbierka zakonov c.318/2009, slovakisk lag n.318/2009

²³Zbierka zakonov c.270/1995, slovakisk lag n.270/1995

Historisk bakgrund

Överenskommelsen i Trianon 1920 medförde att en stor del av den ungerska befolkningen hamnade utanför landets gränser. Ungern hade tidigare varit en del Österrike-Ungern som föll samman i slutet av första världskriget. Österrike-Ungern hade under kriget varit allierade med Tyskland och var därmed på de förlorades sida efter kriget. Genom kollapsen av Österrike-Ungern bildades en rad nya stater, från de allierades sida var man villiga att gå med de nya staternas önskemål vad gällde gränser. Detta medförde att den slovakiska delen av Tjeckoslovakien, en av de nya staterna fick igenom sina krav och därmed fick man en stor ungersk minoritets i södra Slovakien.²⁴ Tjeckoslovakien var tänkt som ett gemensam stat mellan två likvärdiga nationer slovakier och tjecker. Ungarer och tyskar hade varit styrande i Österrike-Ungern, man såg det nödvändigt att ha en motvikt. Både slovakier och tjecker var dessutom slaviska, i motsats till ungarer och tyskar.²⁵

I sin strävan att försöka skapa en gemensam tjeckoslovakisk identitet i ett land med många minoriteter, mötte man tidigt på motstånd. Den tjeckoslovakiska staten var en i hög grad centraliserad, det mesta styrdes från Prag. Slovakerna kände att man i sin strävan efter att skapa en tjeckoslovakisk identitet, riskerade att göra denna mer tjeckisk än slovakisk, vilket väckte ett missnöje hos slovakerna. Från tjeckernas sida tyckte de gjort en tjänst åt den slovakiska nationen. Tjeckerna hade räddat slovakerna från den ungerska dominansen, man borde helt enkelt vara tacksam över att tjeckerna hade ställt upp. De menade att om man skulle släppa slovakerna fria, så skulle de självmant vilja komma tillbaka, eftersom de inte skulle kunna klara sig själva. För att återkomma till slovakerna i Österrike-Ungern, så hade slovakier till skillnad från Tjeckien styrts av den ungerska halvan av Österrike-Ungern. I nationalismens kölvågor hade man från ungersk sida 1867-1918,²⁶ försökt skapa en gemensam ungersk identitet. Man ville eliminera skillnaderna genom att överföra sin egen nationella identitet på de minoritetsgrupper som fanns i den dåvarande multikulturella staten.²⁷

Risken fanns att man från slovakisk håll, skulle vilja ge igen för de oförrätter man hade fått dras med. Ungarna klagade på att de blev illa behandlade och vann även sympatier utanför

²⁴Carol Skalnik Leff, *The Czech and Slovak republics. Nations versus state*(Boulder: Westview Press 1997) s. 22

²⁵ Carol Skalnik Leff, *The Czech and Slovak republics. Nations versus state*(Boulder: Westview Press 1997),s. 24-34

²⁶George Schöpflin, *Nations, Identity, Power*(London, Hurst and Company 2000), s.381

²⁷<http://www.country-data.com/cgi-bin/query/r-3685.html>

Tjeckoslovakiens gränser vilket ledde till en misstänksamhet från både slovakerna och tjeckerna. Man ansåg att den ungerska minoriteten ville sänka den nya staten anseende genom att klaga. Även tyskarna sågs med misstänksamhet, vilket förstärktes i samband med Münchenöverenskommelsen 1938, då Hitler med löfte om att inte starta krig, fick de dåvarande västmakterna att komma överens om en delning av Tjeckoslovakien. Detta ledde senare till att dåvarande Tjeckoslovakien splittrades, grannländerna som i Versailles 1918 blivit tvungna att ge ifrån sitt territorium till Tjeckoslovakien, tog nu tillbaka sina områden. Den slovakiska delen av Tjeckoslovakien bildade en egen stat under Hitlers beskydd. Den tjeckiska delen blev ockuperad 1939.²⁸

Efter 1945 bestämde sig slovakerna och tjeckerna för att fortfarande prova idén om en gemensam stat. I och med deportationen av sudettyskarna försvann en stor tysk minoritet och man hade även på grund av andra världskriget gått miste om en stor del av sin judiska minoritet. Det nya Tjeckoslovakien hade blivit en mer homogen stat både på gott och ont. Skillnaderna mellan den slovakiska och tjeckiska delen av befolkningen fördjupades och man insåg att det skulle vara svårt att skapa en gemensam tjeckoslovakisk identitet. I och med kommunismens maktövertagande 1948, hamnade man i likhet med andra central och östeuropeiska länder under kommunistisk styre.

Ett flertal länder försökte under kommunisttiden slå sig fria eller modernisera styret, men detta slutade i de flesta fall med nederlag. Ungern 1956 och Pragvåren 1968 är några exempel på hur man från befolkningens sida visade sitt missnöje. Båda dessa försök slogs ner, men lämnade spår, av att det kommunistiska styret inte var helt stabilt.²⁹

Hur gick det för ungerska minoriteten? Utvisningar och befolkningsutbyten mellan 1944 och 1948 medförde en minskning av den ungerska minoriteten i Slovakien och av den slovakiska minoriteten i Ungern.³⁰ Under kommunisttiden försökte man sedan snarare eliminera minoriteter än att bevara dem.³¹

²⁸ Carol Skalnik Leff, *The Czech and Slovak republics. Nations versus state* (Boulder: Westview Press 1997, s. 19-46)

²⁹ Carol Skalnik Leff, *The Czech and Slovak republics. Nations versus state* (Boulder: Westview Press 1997 s. 46-69)

³⁰ Martyn Rady, *Minorities and Minority Protection in Eastern Europe* i *Politics of Identity. Migrants and Minorities in Multicultural States* (London Macmillian 2000) s. 207-208

³¹ Här ska eliminering förstås i kulturell mening, det vill säga rätten till eget språk och dylikt och inte eliminering av minoriteterna i sig.

Att dessa ansträngningar inte lyckades insåg man efter 1989, då det kommunistiska styret föll i ett flertal länder däribland Tjeckoslovakien. Sammetsrevolutionen som började med en studentdemonstration 17:e november 1989, ledde till bildandet av federation mellan Slovakien och Tjeckien. Federationen varade inte länge, eftersom det förekom nationalistiska strömningar i Slovakien som ville ha en oberoende Slovakisk republik. Överläggningar började 1992 och 1 januari 1993 bildades två nya stater, den tjeckiska republiken och den slovakiska republiken. Från ungersk sida fanns en misstro mot de slovakiska nationalisterna. Prag hade setts som en motvikt till slovakerna. Det är viktigt att poängtera att den ungerska minoriteten inte var emot den slovakiska staten i sig, de ville bara ha garanterade rättigheter att kunna leva som ungrare. I den växande slovakiska nationalismen, var detta en stöttesten.³²

De första åren som oberoende stat präglades även av ekonomiska och politiska svårigheter. Ekonomiskt på grund av omställningen till marknadsekonomi och politiskt på grund av den dåvarande politiska styret, som bidrog till ett isolerad Slovakien. Eftersom det oftast är enklare att skylla på någon annan än en själv, fick den ungerska minoriteten agera måltavla för det missnöje som präglade den unga staten. Trots detta fanns det ett visst hopp om att lösa situationen.

Slovakien hade börjar med förhandlingar med EC, vilket ledde till ett yttre tryck att beskydda sina minoriteter. Från EC ville man om det var möjligt stoppa en situation liknande den f.d Jugoslavien. Även om det inte var lika nära, har relationen mellan Slovakien och Ungern präglats av motsättningar. Många av konflikterna som även kom till EG-domstolen, hade sina rötter i kommunisttiden. Bland annat hade man 1977 tillsammans planerat att börja bygga en damm för att reglera Donau, i ett gränsområde mellan Ungern och Slovakien. Bygget blev en grund för en konflikt mellan länderna. Ungern ville dra sig ur 1989, men eftersom det hade blivit något av ett statusprojekt för Slovakien, så ville Slovakien inte sluta med bygget. Det hela löstes 1993 genom domstolbeslut från EG.³³

På senare år det främst Ungerns förslag om Status Law som skulle ge de ungrare som levde utanför gränserna specifika rättigheter, som rört upp känslor. Eftersom den hypotetisk skulle ge rätt för den ungerska staten att direkt stödja den ungerska minoriteten, tog man från Slovakien håll detta som ett hot mot den egna suveräniteten.³⁴ För att undvika missuppfattningar, har den ungerska minoriteterna eller Ungern inte någon större önskan att

³² Carol Skalnik Leff, *The Czech and Slovak republics. Nations versus state* (Boulder: Westview Press 1997, s.162-168

³³ George Schöpflin, *Nations, Identity, Power* (London, Hurst and Company 2000) s. 392-400

³⁴ Stephen Deets and Sherril Stroschein *Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, Nations and Nationalism* (2), 2005

ena Ungern igen. Det är bara några få nationalistiska partier som vill ha Ungern före Trianon 1920. För den ungerska minoriteten är Slovakien deras land, de är slovakiska ungrare, inte ungerska ungrare.³⁵

Den debatt jag själv tänker granska är den om ändringar till den ursprungliga språklagen. Ungrarna hade redan tidigare rätt att använda sitt språk i områden, där de var mer än 20 procent av befolkningen.³⁶ Vad som skulle räknas som område är i sig ett omstridd begrepp, det är den slovakiska staten, som bestämmer vad som ska räknas som område och var gränserna ska dras, vilket har lett till att områden antagit olika former under årens lopp. Trots stora protester från den ungerska minoriteten skrev Slovakiens president Ivan Gasparovic i juli 2009 under lagen som senare trädde i kraft 1 september 2009. Lagen var även uppe i granskning av (OSSE³⁷), som fann den ok.³⁸

³⁵Nations, identity, powers s. 280-294

³⁶Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2), 2005 s.291

³⁷Organization for security and Co-operation in Europe (OSCE)

³⁸http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090916_150017_sk_domace_p23

Språklagen

Den ursprungliga språklagen som trädde i kraft 1 januari 1996, hade som syfte att främja slovakiskan som statspråk. Med utgångspunkt i språkets symbolvärde antogs en språklag i NRS.³⁹

*... att det slovakiska språket är den viktigaste symbolen, utmärkande den slovakiska nationen, det viktigaste värdet i dess kulturarv och ett tecken för den Slovakiska republikens suveränitet...*⁴⁰

Språklagen ger slovakiskan företräde framför andra språk, som används i Slovakien. Det är det officiella språket. Vad gäller minoritetsspråken finns speciella föreskrifter. Statspråket är tänkt för att vara ett enande språk, samtidigt som minoriteter ska ha rätt att kunna använda sina språk⁴¹.

De tillägg man la till 2009 syftade till att förhindra att slovakisk talande skulle känna sig diskriminerade. Minoriteterna hade fortfarande rätt att ha undervisning på sitt språk, skillnaden var att man från och med nu skulle rapportera allt på slovakiska, officiella dokument skulle skrivas på slovakiska, vad gäller tidskrifter, skulle en sammanfattning på statspråket på finnas osv. Skyltar på minoritetsspråk skulle också vara skrivna på slovakiska. Det som var skrivet på minoritetsspråket, fick inte var större än det som var skrivet på slovakiska, det skulle, antingen vara lika stort eller mindre. Tilläggen var ursprungligt tänkta till att stärka slovakiska som språk. Språk som uppfyller kraven på grundförståelse det vill säga en slovak förstår språket, kunde ha officiella dokument på sitt språk. Ungerska som tillhör en annan språkfamilj, uppfyller inte detta krav. Man kan inte om man kan slovakiska förstå ungerska och tvärtom. Den ungerska befolkningen hade inte rätt att erbjudas sjukvård på sitt eget språk, vårdpersonal var inte tvungen att kunna minoritetsspråket. Ett annat tillägg var att man sinsemellan kunde prata sitt minoritetsspråk, men om det fanns en slovak närvarande skulle man använda statspråket, eftersom slovakiska talande inte borde känna sig diskriminerad på grund av att han/hon talar slovakiska. Det är tilläggen som kompletterade den ursprungliga

³⁹Narodna Rada Slovenska (det slovakiska parlamentet)

⁴⁰ ...ze slovensky jazyk je najdoležitejšim znakom osobitosti slovenskeho naroda, najvzajnejšou hodnotu jeho kulturného dedičstva a výrazom suverenity Slovenskej republiky.

Zbierka zákonov c.357/2009, Slovakisk lag n. 357/2009

⁴¹[Zbierka zákonov c. 357/2009. slovakisk lag n. 357/2009](#)

lagen som har stått i fokus för den debatt som jag kommer att granska.⁴² Minoritetsspråken och deras användning styrs av lag.n184/1999 och den nya språklagen ska om inte angivet inte inkräkta på denna.⁴³

⁴²Zbierka zakonov c. 318/2009, slovakisk lag n.318/2009

⁴³Zbierka zakonov c. 357/2009, slovakisk lag n. 357/2009

Resultat ⁴⁴

Resultatdelen består av två delar SME och Pravda. Under respektive tidning är resultaten uppdelade i kategorierna: minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten, Slovakien-Ungern och språklagen.

SME

Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten

Artiklarna som behandlar minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten, handlar i huvudsak om den ungerska minoritetens reaktioner på förslaget till språklagen. Artiklarna i SME tog även de reaktioner som tillkom efter att lagen antogs SME tar med både den ungerska och slovakiska åsikterna av frågan. Från ungersk sida hänvisas till att den slovakiska staten kontrollerar och därmed bidrar till att skada den ungerska minoriteten. Slovakiska åsikter i artiklarna tar upp att den ungerska minoriteten redan har garanterade rättigheter. Eftersom artiklarna i många fall är en blandning av den ungerska och slovakiska sidans åsikter, tog jag beslutet att behandla dem som en helhet för att se vilken sammanhängande bild som framträder. Ibland kan det vara svårt att urskilja vilka som kommer till tals, detta gäller främst nyhetsartiklar, eftersom det är själva händelsen som är viktig där.

Vilka begrepp finns när man talar specifikt om den ungerska minoriteten? I artiklarna finns en spänning mellan *kontroll* och *rättigheter*. Detta syns i vilka begrepp man väljer att använda. Vi har begrepp som *kontrollerande*, som ställs mot *yttrandefrihet*. Vilka gränser finns det för rättigheterna? Begrepp som *provokation* speglar att det kan finnas en konflikt mellan dessa två poler. Den ungerska minoriteten är objekt som ska kontrolleras, samtidigt som dess rättigheter ska garanteras. Artiklarna som granskats handlar om språklagen, det är därför vi får begrepp, som *straffa användning av minoritetsspråk*. Språk och yttrandefrihet hör ihop med garanterade rättigheter.

Även *nationella skolor* är ett begrepp, som återkommer i samband med språklagen och den ungerska minoriteten. Nationella skolor är skolor, där minoriteten har möjlighet att undervisas på det egna språket. Försöker man straffa användning av det egna språket, kan en spänning uppkomma. Om man som ungrare inte får komma till tals på sitt eget språk, dras en gräns mellan vad som är tillåtet och vad som inte är tillåtet. *Utpressning, provokation* vem är

⁴⁴För att se analogikedjor se bilaga n.1

det som provocerar är det staten eller minoriteten som skapar spänningarna? Finns det verkligen skarpa gränser mellan stat och enskilda grupper? Artiklarna som behandlas tar inte ställning, att de pekar ut vem som har skulden, utan intar en mer neutral hållning, där de skildrar reaktioner och debatt på fenomen som rör sig i det slovakiska samhället.

I SME förekommer de två ungerska partierna ofta, när det handlar om den ungerska minoriteten. Det kan ibland vara svårt att skilja om det är den ungerska minoriteten eller de ungerska partierna i Slovakien som kommer till tals. Partierna blir ofta indirekt språkrör för den ungerska minoriteten. Detta förekom även i samband med debatten om den nya språklagen. Man försökte från den ungerska partiet Most-Hid visa på lagens absurditet, genom olika affischer som man visste skulle strida mot den nya språklagen. De anklagades av kulturministeriet för att försöka provocera.

...partiet Most-Hid ståndpunkter och mål är enligt hans ledning en provokation och ett försök till att höja spänningen. Samtidigt fortsätter de enligt en representant från kulturministeriet med att sprida desinformation.”⁴⁵.

Det finns ett tydligt fokus på att man som minoritet blir kontrollerad, men från SMEs håll ser man mer än att frågan bara handlar om en minoritet i Slovakien, så är det även en fråga mellan två stater som i debatten försöker visa sina egna intressen.

Slovakien-Ungern

Den ungerska minoriteten behandlas i artiklarna ofta i samband med Ungern-Slovariens relation. De artiklar som behandlar temat, handlar mycket om den ungerska statens motstånd mot vilka konsekvenser den nya språklagen kan medföra för den ungerska minoriteten. De artiklar som handlar om Slovakien, oro för att Ungern ska försöka lägga sig i Slovakiens inre angelägenheter. Man refererar till den historiska bakgrunden och försöker visa på att ungrarna inte längre bestämmer över slovakerna. Ett citat från den dåvarande kulturministern Marek Madaric visar på hur man använder historien i språkdebatten.

⁴⁵ [..vyhlásenie a zamery strany Most-Hid su podľa jeho vedenia provokáciu a snahu zvyšovať napätia. Súčasne podľa hovorcu ministerstva kultúry pokračajú v šírení zamerných desinformácií....](http://www.sme.sk/c/4993862/strana-most-bude-ukazovat-absurdnosti-jazykoveho-zakona.html)
<http://www.sme.sk/c/4993862/strana-most-bude-ukazovat-absurdnosti-jazykoveho-zakona.html>

”De ståndpunkter som det ungerska parlamentet antagit sitter fast i 1800-talet, eftersom de anspelar på föreställningen att ungrare fortfarande bestämmer över slovakerna. Men det gäller inte och inte heller det att slovakerna måste lära sig ungerska för att kunna göra sig förstådda.⁴⁶”

I frågan om den ungerska minoriteten hänvisar SME till frågan Slovakien- Ungern i termer av ansträngda slovakisk-ungerska relationer. Begrepp som förekommer pekar på att den ungerska minoriteten spelar roll i både Slovakiens och Ungerns utrikespolitik. En bild av ett förhållande där båda sidor anklagar varandra träder fram, med begrepp som refererar bakåt i tiden. SME visar upp en bild av man från både håll ser sig hotade- *antiungerska steg, institutionalisering av förföljelse av ungrare* är starka begrepp.

Artiklarna som tar upp den ungerska sidan är ofta om ungrare som motsätter sig språklagen. Det kan vara intressant, eftersom det kan visa på att SME försöker skapa en uppdelning. Den ungerska staten är emot någonting som den slovakiska staten föreslår. Den slovakiska staten respekterar minoritetens rättigheter. Det uppskattas inte att man från ungersk håll lägger sig i den slovakiska statens inre angelägenhet. Slovakien riktar även kritik mot hur Ungern tar hand om sina egna minoriteter..

”... och en radikal del av det ungerska politiska livet visar sitt intresse enbart för de som tillhör ungerska minoriteter i grannländerna. ”Ännu har vi inte uppmärksammat samma intresse vad gäller ungerska medborgare av annan än ungersk nationalitet.”⁴⁷

Språklagen

De artiklar som handlar om språklagen och den ungerska minoriteten hänger ofta ihop med artiklarna om minoritetsfrågorna. Artiklarna handlar ofta om vilka konsekvenser den nya språklagen kan medföra för den ungerska minoriteten. De ungerska partierna i Slovakien, Most och SMK tas ofta upp.

⁴⁶[Vyhlasenie madarske parlamentu viazne v 19. storoci, pretoze podlieha predstave, ze Madari este stale rozkazuju Slovakom. Tu ale neplati ako ani to, aby sa Slovaci museli ucit po madarsky aby sa dohovorili.](http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4941604)
http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4941604

⁴⁷”... a radikalna cast madarskeho politickeho zivota prejavuje svoj trvaly zaujem vylucne o prislusnikov madarskych mensin v susednych krajinach. ”Doteraz sme z ich stany nezaregistrovali rovnaky zaujem o obcanov Madarska inej ako madarskej narodnosti,” uviedol.”
http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4916278

I kategorin *språklagen* återkommer begrepp som *kontroll* och *makt*. Språket är inte bara ett dött ting, språket har en påverkan på individen. Språklagen i sig kan vara ett försök till att på ena sidan skydda ett visst språk, men kan på andra sidan medföra, att man börjar kategorisera människor.

Diskursen präglas av begrepp som *subjektivitet*, *mobbning*, *oklart*. Den målar upp en bild där gränserna mellan vad som är riktigt och inte riktigt bestäms av yttre faktorer, i detta fallet språklagen. Den ungerska minoriteten är hos SME både motorn och den som är utsatt för någonting negativt. Hos SME finns även en koppling till att försöka koppla ihop språk och identitet. Även om minoriteterna är emot två eller flerspråkighet.

Skydda och *kämpa* för det egna språket. Den ungerska minoriteten präglas av bilden, av att de kämpar emot de konsekvenser de tror att lagen kan medföra. Bilden kompliceras ytterligare av att man inte vet exakt vilka konsekvenser, språklagen medför för den enskilde.

Vilken position har den ungerska minoriteten? Begreppen som förekommer visar att en viss försiktighet bör intas för att undvika spänningar mellan de slovakiska och ungerska grupperna. Kan en ungrare i Slovakien vara riktig ungersk och samtidigt slovak? Den ungerska minoriteten ser ut att vara i en osäker position i samband med den nya språklagen. Varför SME väljer att använda begrepp, som kan relateras till misstänksamhet och mobbning när det skrivs om den ungerska minoriteten, kan även det vara ett försök till att forma en vi och de känsla. SME tar även upp varför den ungerska minoriteten känner sig utsatt. Det tas även med vilka konsekvenser den omgjorda språklagen medför för den ungerska minoriteten.

Att använda ord som *avskräckande*, är också starkt, då det syftar till att skrämna någon, hindra någon. Den slovakisk-ungerska partiet SMK tar upp varför den omgjorda språklagen kan verka avskräckande. Om det även är oklart vilka regler som gäller, finns utrymme för subjektiva tolkningar, vilket kan begränsa individens frihet.

*”Lagen har en avskräckningsfilosofi. Den kriminaliserar språk på grund av att reglerna så pass oklara.”*⁴⁸

⁴⁸http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4945169 17/11/2010

I debatten speciellt i frågor som rör sig om språklagen används den ungerska minoriteten som en symbol för andra minoriteter Även andra minoriteter kan komma att beröras av diskussioner om rätten att använda sitt eget språk och de skyldigheter man har mot den slovakiska staten.

Behöver man skydda det slovakiska språket? Kan minoriteters språk som tex ungerska vara skadligt för slovakiskans fortlevnad? Är det den slovakiska identiteten, som står i fokus, när man försöker beskriva den ungerska minoriteten? Kan orsaken till lagen vara att man försöker skapa en slovakisk identitet i motsats till en ungersk identitet? I en artikel som handlar om språklagen finns ett meningsutbyte med talmannen för det ungerska parlamentet Katalin Szillov och talmannen för NRS⁴⁹ Pavol Paska. Artikeln tar upp vilka konsekvenser den ungerska regeringen tror att den nya språklagen har på den ungerska minoriteten i Slovakien. I diskussioner anger Paska ett argument för den nya språklagen, som även återkommer på andra ställen,

”Låt också oss slovakar, skydda vår identitet och vårt språk”⁵⁰

Språket handlar inte bara om språket, utan om vilken identitet man kopplar ihop med språket. Att vara emot en lag som syftar till att stärka slovakiskans position, kan därför tolkas som att vara misstänksam mot den slovakiska identiteten.

Pravda

Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten

De artiklar som återkommer i kategorin minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten, handlar mycket om vilka reaktioner den ungerska minoriteten har inför språklagen, hur den ungerska minoriteten tar emot OSSE yttrande om lagen. Det tas även hur man från slovakisk håll ser på den ungerska minoritetens reaktioner.

Medborgarskap, rättigheter och skyldigheter är återkommande begrepp i Pravda. Vilka skyldigheter har den ungerska minoriteten och vilka rättigheter ska den slovakiska staten erbjuda. Kollisionen mellan rättigheter och skyldigheter märks här mer tydligt, från den

⁴⁹NRS Narodna Rada Slovenska, Slovakiens motsvarighet till den svenska riksdagen.

⁵⁰”Nechajte aj nam Slovacom chránit našu identitu a náš jazyk.”

<http://www.sme.sk/c/4346957/madarsku-prekaza-novela-jazykoveho-zakona-aj-obmedzenie-patrie.html>26/11/10

ungerska sidan är det hur en språklag kan hindra dem från att ha ett *fullvärdigt medborgarskap*.

Om det finns hinder i lagstiftning som hindrar den enskilde att kunna ta tillvara på sina möjligheter, är det inte till någon hjälp att ha garanterade rättigheter. Trots att den ungerska minoriteten är väl integrerade i det slovakiska samhället, så finns det motsättningar. Från slovakisk håll vill man att den ungerska minoriteten bör uppfylla vissa skyldigheter och en av dem är att behärska det slovakiska språket.

*... på andra sidan måste minoriteter respektera staten-och det paket med skyldigheter som finns i relation till statspråket...*⁵¹

Uppfyller man inte dessa krav riskerar man inte bara att diskriminera sig själva utan även det slovakisk talande i Slovakien. *Tvångsassimilation* och *diskriminering* är andra uttryck som förekommer när artiklar behandlar ämnet. Från slovakiskt håll ser man att den slovakiska befolkningen kan komma att diskrimineras om lagen inte träder i kraft, medan man i den ungerska minoriteten anser att lagen klart diskriminerar dem.

Alla minoriteter behöver inte följa språklagen, den tjeckiska minoriteten har undantag, då man tycker att språken är så pass lika att det går att förstå varandra utan översättning. Att olika minoriteter har olika rättigheter kan leda till en känsla av utanförskap, samtidigt anser man från slovakisk håll att man inte vill mobba den ungerska minoriteten. De har garanterade rättigheter och dessa ska inte påverkas nämnvärt av den nya språklagen. Frågan är vart gränsen går mellan den ungerska minoritetens rättigheter och den slovakisk talande befolkningens rättigheter. En debattartikel som tar upp ungrarnas reaktioner både inom och utanför Slovakien, pekar på att man utanför ungerskt talande områden ska kunna använda det statliga språket. Artikeln tar upp att man från den ungerska minoriteten inte kan begära att den slovakisk talande befolkningen måste kunna ungerska för att göra sig förstådda.⁵²

*...Och utanför det här området kräva att man använder det statliga(slovakiska) språket. Inte för att staten skulle vilja mobba minoriteterna, men helt enkelt därför att utanför Zitny ostrov⁵³, så talar tjänstemän, lärare och läkare inte ungerska...*⁵⁴

⁵¹ [... po druhe mensiny zas musia respektovat stat-a balik povinnosti vo vzathu k statnemu jazyku... http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nkom&c=A090721_192427_sk-nkom_p23](http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nkom&c=A090721_192427_sk-nkom_p23) 21/11/2010

⁵² http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nkom&c=A090721_192427_sk-nkom_p23

⁵³ Zitny ostrov är ett ungersktalande område nära Bratislava i Slovakien.

⁵⁴ [...a za hranicami tohto uzemia vyzaduje pouzivat statny\(slovensky \)jazyk. Nie preto ze by stat chel mensiny sikanovat, ale jednoducho preto, lebo mimo Zitneho ostrova, uradnici, ucitelia, lekari nerozpravaju po madarsky...](http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nkom&c=A090721_192427_sk-nkom_p23)

Pravda beskrivs även vilka steg den ungerska minoriteten tar för att försöka stoppa språklagen. Att det inte står om det finns några protester från andra minoriteter, kan möjligen bero att den ungerska minoriteten är den största. Bland annat försöker de be den slovakiske presidenten att inte skriva under språklagen⁵⁵ Orsaken varför den ungerska minoriteten anser att lagen är diskriminerande är, eftersom den påverkar möjligheten att kunna uttrycka sig på ungerska. Språklagen anses indirekt begränsa minoritetens rättighet till att kunna kommunicera på sitt eget språk.

*”Enligt honom kommer lagen om användning av minoritetsspråk i vissa områden faktiskt komma att bli kriminellt...”*⁵⁶

Från slovakiskt håll anses däremot att den ungerska minoriteten har förstorat frågan.

Slovakien-Ungern

I Pravda hamnade mest begrepp och artiklar under denna kategori. Artiklarna som jag valt handlar om den ungerska statens reaktioner inför språklagen. Artiklarna tar även upp Slovakien och Ungerns reaktioner efter OSSE:s granskning av språklagen. Andra artiklar tar upp konsekvenserna av försämrade relationer mellan Slovakien och Ungern. Ett exempel kan vara en artikel om att språklagen riskerar att ställa in ett möte mellan Slovakien och Ungerns premiärministrar⁵⁷. Det förekommer även artiklar i Pravda som tar upp om språklagen möjligen kan skada Europas mångfald.

Pravda fokuserar, när de skriver om den ungerska minoriteten på bakomliggande mönster som har lett till att frågan inte enbart blivit en inre angelägenhet för en enskild stat utan en angelägenhet mellan två stater. Den ungerska minoriteten i Slovakien blir lätt en symbol för Slovakien och Ungerns intressen. Med begrepp som *gemensamt samarbete*, *tolerans* och *bilateralt*, kan man ana en bild av två stater som försöker komma överens.

http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nkom&c=A090721_192427_sk-nkom_p23

⁵⁵http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090717_134006_sk_domace_p12 17/11/10

⁵⁶... Tymto zakonom sa podla neho pouzivanie jazykov mensin v urcitych oblastiach fakticky kriminalisuje...
<http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-domace&c=A090717-134006-sk-domace-p12> 17/11/2010

⁵⁷http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090630_205625_sk_svet_p23 21/11/2010

Språklagen kan bli en källa till spänning eftersom den ifrågasätter vilka gränser Slovakien respektive Ungern måste förhålla sig till. En aspekt som nämns i Pravda är att minoriteter även kan fungera som broar mellan stater. Minoriteten kan alltså vara ett verktyg som staterna kan använda för nå den andre parten. Den ungerska staten respekterar den slovakiska statens suveränitet. Samtidigt vill Ungern vaka över så att den ungerska minoriteten i Slovakien inte råkar illa ut. .

Frågan om den ungerska minoriteten riskerar att inte bara gälla språklagen utan även Slovakiens- Ungerns relationer, i ett större perspektiv. Hur Slovakien kan komma att se ut i framtiden påverkar indirekt den ungerska minoriteten. Ungern är därför vaksamma, eftersom det finns en rädsla att Slovakien försöker förvandla sig till en homogen nationalstat. Bland annat säger man från den ungerska presidentens kansli att språklagen, både är emot internationella rättigheter och inte förenat med Europeiska värden.

”Förvandlingen från en mångnationell stat till en homogen nationalstat, tvångsassimilation, är inte förenliga med den Europeiska unionens värde och står även i motsats till internationell lag som berör skydd av minoriteter...”⁵⁸

Från slovakiskt håll anses däremot att frågan om den ungerska minoritetens ställning är en fråga för den enskilda staten och anser att internationalisering av konflikten bara skadar och inte leder någon vart. Den ungerska minoriteten gynnas inte av att Ungern lägger sig ,konflikten riskerar att växa. Från Ungerns sida är man rädd att minoritetens ställning kommer att försvagas. Vad den ungerska minoriteten själv tycker, verkar vara inte viktig, den blir i detta sammanhang mer ett verktyg för att kritisera sin motpart Slovakien. För slovakisk del hotar själva debatten syftet med språklagen. Slovakien anser inte att språklagen är diskriminerande för minoriteten. Det är Ungern som i huvudsak känner sig kränkt och därför försöker förstora problemet.

””...Ungerns internationalisering av problemet anser vi vara resultatlöst och kontraproduktivt...”⁵⁹

⁵⁸”[Premena mnohonarodnostnej krajiny na homogenny narodny stat, nutena asimilacia, su nezlucitelne s hodnotami Eurupskej unie a prieda sa medzinarodnym pravom na ochranu mensin...](http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A91803_172454_sk_domace_p9)”

⁵⁹””[...Internationalizaciu problemu Madarskom povazujeme za neprospesnu a kontraproduktivnu...](http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A91803_172454_sk_domace_p9)””

En aspekt som tas upp är även hur ungerska minoritetens ställning i förhållande till språklagen håller på att anta en europeisk prägel. Uttryck som *Europas mångfald*, *europeiskt medvetande* är begrepp som kan visa på hur från både Slovakien och Ungern försöker öka sin legitimitet genom att ta begrepp som kan kopplas till Europa. Att ifrågasätta något europeiskt kan vara svårare, då definitionen av vad som är europeiskt kan laddas upp med en mängd olika föreställningar och begrepp. Den ungerska minoritetens symbolvärde rör alltså inte bara relationer mellan Ungern och Slovakien utan de båda staternas relationer till det europeiska. Att frågan om den ungerska minoritetens ställning inte enbart är ungersk-slovakisk angelägenhet, utan att frågan även kom att behandlas på högre nivå återfinns i en artikel om när presidenten skrev under lagen⁶⁰. Den kritiserades av viceordförande vid Europaparlamentets utrikesutskott.

*”Den nya språklagen tillmötesgår inte europeiskt standard och leder till diskriminering av språkminoriteter...”*⁶¹

Språklagen

De artiklar som hamnar under språklagen och den ungerska minoriteten, liknar de artiklar som fanns under kategorin minoritetsfrågor. Skillnaden är att mer fokus ligger på rättigheter gällande språk. Även en artikel som behandlar en inbjudan till en konferens om den språklagen anordnat av den ungerska vetenskapsakademien hamnade under denna kategori.⁶² En artikel nämner även att tjeckiska minoriteten har undantagits från språklagen, till skillnad från den ungerska.⁶³

Begränsning av rättigheten att kunna använda sitt eget språk, försämrad ställning för språkminoriteter kan visa på en begränsning av den ungerska minoritetens möjligheter att verka. Språk och rättigheter är två vida begrepp som sätter gränser för den som använder dem. Är det ungerska språket i sig en viktigare symbol än den ungerska minoriteten? I Pravda nämns den ungerska minoriteten i många samband tillsammans med begreppet *språkminoritet*. Den ungerska minoriteten får representera även de andra språkminoriteterna som finns i Slovakien. Bland annat rapporterar man att den ungerska vetenskapsakademiens

⁶⁰http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=090717_134006_sk_domace_p12 17/11/2010

⁶¹http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=090717_134006_sk_domace_p12 17/11/2010

⁶²http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_svet&c=A090809_175607_sk_domace_p23 21/11/2010

⁶³http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090609_183720_sk_domace_p23 06/12/2010

konferens inte handlar om den ungerska minoriteten i sig utan om vilken effekt språklagen kommer tänkas ha på språkminoriteter.

*”...och enligt Budapest begränsar man rättigheten för nationella minoriteter att kunna använda sitt modersmål...”*⁶⁴

Det kan vara att man från Ungerns håll inte vill bli kritiserade för att enbart bry sig om den ungerska minoriteten. Eftersom initiativen enligt Pravda i huvudsak kommer från Ungern, vilket kan leda till att Slovakien mer är inriktad på att diskutera den ungerska minoriteten och det ungerska språket. Andra språkminoriteter kan påverkas av språklagen, men det är relationen mellan ungerskan och slovakiskan som står i fokus.

Begrepp som *skyldighet att behärska, kommunikation, tvåspråkighet*, kan vara ett försök till att skapa en bild, för hur den ungerska minoriteten bör se ut. Skyldighet att behärska det statliga språket(slovakiskan), är inte tänkt att verka diskriminerande för språkminoriteter utan som en hjälp för dem att kunna ha ett fullvärdig medborgarskap i hela Slovakien. Man tycker inte att den nya lagen är så pass sträng som den ungerska minoriteten och dess språkrör i form av det slovakiska ungerska partierna SMK och Most vill måla fram. Den ungerska minoriteten ska anpassa sig, inte det den slovakisk talande befolkningen.

*...en människa som inte behärskar det ungerska språket måste ha kommunikationsmöjlighet på statsspråket...*⁶⁵

Språk och nation hör ihop. Att försöka vara emot en lag som syftar till att stärka alternativt försvaga sitt språk, handlar om inte bara om vilket sätt vi kommunicerar på.. Det är en del av ens kultur och identitet. En artikel tar upp just detta hur språk och kultur hänger ihop. Citatet nämner inte den ungerska minoriteten, men visar på kopplingen och på det symbolvärde som en språklag kan ha.

*”...också till en kultivering av själva språket. Med det så höjs intresset hos alla till en högre kultur och stöder en enkel och effektiv förståelse för alla inom hela staten.”*⁶⁶

⁶⁴ [...a podľa Budapešti obmedzuje pravo narodnostnych mensin na pouzivanie ich materinskeho jazyka..](http://spravy.pravdy.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090809_175607_sk_domace_p23)
http://spravy.pravdy.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090809_175607_sk_domace_p23 21/11/2010

⁶⁵ *”clovek neovladujuci madarsky jazyk, musi mat zabezpecenu komunikaciu v statnom jazyku.”*
http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nana&c=A090723_100328_sk-nana_p09 21/11/2010

⁶⁶ *”...aj k kultivovaniu jazyka sameho. Tym sa zvysuje miera zainteresovanosti vsetkych na vysej kulturnosti a podporuje sa lahke a ucinne dorozumenie sa vsetkych na uzemi celeho statu.”*
http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nana&c=A090622_122220_sk-nana_p29 21/11/2010

Sammanfattning av Pravda och SME

Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten

Hos både Pravda och SME förekommer rättigheter som ett centralt begrepp. Den ungerska minoriteten har sina rättigheter, men samtidigt har dessa rättigheter sina gränser. Det finns en spänning mellan hur mycket staten kan bestämma och vilka skyldigheter man har mot den stat man lever i. Den ungerska minoritetens position kan ses som att de hela tiden försöker anpassa sig. Den ungerska minoriteten är både en del av det slovakiska samhället, men samtidigt känslig för yttre faktorer som kan inkräkta deras frihet alternativt rättigheter.

Ungern-Slovakien

SME och Pravda använder olika begrepp när det skriver om den ungerska minoriteten. SME har större fokus på den ungerska statens inblandning och försök till kontroll över den ungerska minoriteten. Den ungerska minoriteten bör vara en fråga för den slovakiska staten. I Pravda finns även vilka rättigheter man har som utomstående stat, den ungerska minoriteten är en symbol för relationerna mellan Slovakien-Ungern. Den ungerska minoriteten kan även ses som verktyg som både Slovakien alternativt Ungern kan använda.. Pravda tar även upp att debatten fått en europeisk prägel.

Språklagen

Språkrättigheter, språkminoritet används i Pravda för att beskriva den ungerska minoriteten. Den ungerska minoritet ska även här symbolisera något mer än bara sin minoritet. Den rättighet som följer med språket ska inte inkräkta på någon annans rättighet. Pravda har en bild av hur den ungerska minoriteten borde vara. Hos SME ser vi en tydligare koppling till gränssättningar, mellan språk och identitet. Den ungerska minoriteten befinner sig i en osäker position. Man vill skydda språket utan att inkräkta på minoritetens frihet.

Slutsatser

Frågan om minoriteter kan vara känslig, eftersom den väcker frågor om den egna statens suveränitet. Om vi återknyter till tidigare forskning gjord i Rumänien återfinner vi ett liknande mönster⁶⁷, som det vi ser i Slovakien. Den ungerska minoriteten hamnar i en position, där de kan användas som verktyg för att nå ut till motparten. Det finns ett symbolvärde i den ungerska minoriteten som kan användas från båda sidor. I Slovakien har den ungerska minoriteten i omgångar setts med misstänksamhet.

I språkdebatten återkommer även mönstret, den ungerska minoriteten mot den slovakiska majoriteten. Att den ungerska minoritet känner sig diskriminerade är ett problem som återkommer även i andra länder med stora ungerska minoriteter.⁶⁸ Som stat finns en skyldighet att ta hand om sina minoriteter, men vart gränserna ska dras, är en fråga som fortfarande är aktuell. Pravda och SME beskriver den ungerska minoriteten som en grupp. Vem bestämmer över vad den enskilde individen vill tillhöra?⁶⁹

Från Slovakiens sida finns en ambivalens, hur ska man behandla den ungerska minoriteten? Den ungerska minoriteten är garanterade rättigheter, men dessa rättigheter ska inte inkräkta på majoritetens ställning. Minoritetsfrågor och minoriteternas ställning, har följt med sedan 1993, då den slovakiska staten bildades. Ledande partier som till exempel HSDZ försökte då måla upp ungrare som ett inre hot. I debatten från 2009 utmålas inte den ungerska minoriteten som ett inre hot, men de är mot något som ska ”gagna” slovakiskan.

Medan Pravda är mer inriktad på skyldigheter och rättigheter är SME mer inriktad på identitet och språk.

I inledningen till denna uppsats tog jag upp teorin om social solidaritet, där man försöker skapa något gemensamt för den egna gruppen. Språket kan vara en viktig symbol för att definiera vem man är i förhållande till den andre. Den ungerska minoriteten ställning kan därför ses som särskilt komplicerad, samtidigt som den har rätt till att använda sitt eget språk.

⁶⁷Irina Culic, Dilemmas of Belonging: Hungarians from Romania, *Nationalities Papers* 34, num..2 (2006)

⁶⁸Irina Culic, Dilemmas of Belonging: Hungarians from Romania, *Nationalities Papers* 34, num..2 (2006)

⁶⁹Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal pluralism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2), 2005, s.288

Den ungerska minoriteten måste även lära sig att använda statsspråket slovakiska och därmed ett av den andra gruppens(den slovakiska majoritetens) attribut.⁷⁰

Diskussion

Slovakien är en mångkulturell stat med många minoriteter. Att försöka stärka statsspråket slovakiskan kan därför vara känsligt ifall det riskerar att inskränka på minoriteternas rättigheter. Men om den riskerar att hota minoritetsrättigheter, varför protesterade bara den ungerska? Den ungerska minoriteten är störst och bäst organiserad, vilket kan vara en bidragande orsak. Att ställa den ungerska minoriteten mot den ”slovakiska” lagen, kan även vara ett sätt att skapa en motsättning. Även om jag personligen tycker att man borde ha tagit med även negativa åsikter och hur det skulle kunna drabba andra, inte bara ungrare, så tror jag själva frågan också var känslig för båda lägren.

Ett gemensamt språk är en symbol för den egna nationen. Med språket som hjälp kan man bygga upp broar mellan människor med också stänga ute dem som inte förstår. Jag skulle i debatten önska att det skulle förekomma mer debatt om språkets funktion och hur den påverkar minoritetens självbild. Att man gjorde undantag för tjeckerna, som är en mycket mindre minoritet kan enbart förstås, på grundval av att man från slovakiskt håll tyckte att dessa uppfyllde kraven på grundförståelse. Kraven för vad som platsar in i grundförståelse bestäms av den slovakiska sidan. Det är deras land, de bör ha rätt att bestämma sina egna regler. Men att göra undantag för vissa minoriteter men inte för andra kan visa på att man kan rucka på reglerna. Ungerska som tillhör den finsk-ugriska språkgruppen, går inte att förstå för den som kan slovakiska, slovakiska tillhör en annan språkgrupp, västslaviska. För att kunna förstå varandra måste man lära sig varandras språk. Men vilken är det som ska lära sig, är det slovakerna som ska lära sig ungerska eller är det ungrarna som ska lära sig slovakiska? Själv tycker jag att ungrare för att kunna verka och inte riskera att hamna utanför bör lära sig slovakiska. Att bygga upp ett nätverk med egna skolor, ändå upp till universitetsnivå, riskerar bara att skapa skillnad mellan den ungerska gruppen och det slovakiska samhället. Från slovakiskt håll bör man på andra sidan acceptera det faktum att det finns en stor ungersk minoritet.

⁷⁰ Sören Rinder Bollerup, Christian Dons Christensen, *Nationalism in Eastern Europe. Causes and Consequences of the National Revivals and Conflicts in Late Twentieth-Century Eastern Europe* (London: Macmillian Press Ltd, 1997)

Mer än vad debatten handlade om språket och om vilka åsikter man hade som ungersk minoritet, kom den att handla om Slovakien och Ungerns relation med varandra. De två länderna har haft en ansträngd relation ända sen Tjeckoslovakiens bildande. Ungern som tidigare hade varit en stormakt, blev nu ett land som alla andra. Slovakien och slovakerna som Ungern tidigare hade försökt att göra om till ungrare, bestämde nu över en stor ungersk minoritet. Från slovakernas sida har det funnits en viss misstänksamhet mot den ungerska minoritetens lojalitet. Det finns en rädsla för att Ungern genom att använda den ungerska minoriteten kan komma att lägga sig i Slovakien inre angelägenheter.

Denna strävan efter kontroll kunde ha varit en möjlig orsak, enligt mig, till språklagen. Man vill visa vilket språk det är som gäller, vilken nation man bör tillhöra. Det var Ungern som framförde den största kritiken mot Slovakien inte den ungerska minoriteten. Från Slovakien försökte man visa på att Ungern bara överdrev. Att man kritiserar varandra har hänt många gånger. Om det inte är Ungern som klagar, så är det Slovakien. Enligt mig kan det bero på att man vill ha någon för att kunna klaga på. Man vill ha den andre för att kunna definiera sig själv. Det enda som kan vara lite irriterande enligt mig är att nivån på både handlingar och uttryck kan nå sandlådenivå. Båda försöker visa på vem som har rätt och man ger sig inte förrän den andre ger upp eller förrän en tredje part får lösa konflikten. Fast om den tredje parten i detta fall ger rätt åt den andre, så fortsätter man att småklaga och försöker sedan hitta något nytt att klaga på.

Att Slovakien och Ungern fortsätter klaga på varandra, kommer inte hjälpa den ungerska minoriteten i Slovakien. Den blir lätt en symbol för det ungerska, vilken kan försätta den i situation, där den i Slovakien lätt blir föremål för misstänksamhet. Visst man ska kunna ha rätt att se till att ens minoriteter behandlas väl, men samtidigt ska man lämna över ansvaret för dem i den stat de lever i. De är den slovakiska staten och den ungerska minoriteten som tillsammans måste hitta en lösning utan att Ungern lägger sig i. Lägger sig Ungern i, blir det lätt så att slovakerna hamnar i försvarsposition och inte alls blir villiga att kompromissa. Att Slovakien är ett litet land (befolkningsstorlek) kan också bidra till att man kan känna sig hotade enligt mig. Som litet land kan man lätt känna att man måste skydda det man har, så att det som utmärker den egna gruppen inte försvinner.

Sammanfattning

Språklagen som antogs 2009, skapade en diskussion om språk och minoriteter. Ungern och Slovakien har historiskt sett haft en komplicerad relation, vilket även påverkade debatten som fördes i dagstidningarna Pravda och SME. Den ungerska minoriteten har fått agera som en symbol och verktyg i diskussioner mellan Slovakien och Ungern. Den ungerska minoriteten har en komplicerad ställning, samtidigt som den är en del av det slovakiska samhället representerar den även Ungern i många sammanhang. Det förekommer även en diskussion om rättigheter och skyldigheter i samband med den ungerska minoriteten och språklagen.

Att språk har ett viktigt symbolvärde är någonting som återkommer. Vilken funktion har ett språk och varför kan en språklag väcka en stor diskussion? Den ungerska minoriteten kopplas samman med det ungerska språket. Det ungerska språket och slovakiska återfinns även det i uppsatsen som inte tar ställning i frågan.

Källor

Litteratur:

- Bergström, Göran & Kristina Boréus (2005) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur.
- Cas Mudde, Racist, *Extremism in Central and Eastern Europe*(London:Routledge, 2005)
- Carol Skalnik Leff, *The Czech and Slovak republics. Nations versus state*(Boulder: Westview Press 1997)
- Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson & Lena Wägnerud (2007) *Metodpraktikan*. Stockholm: Norstedts Juridik
- Martyn Rady, *Minorities and Minority Protection in Eastern Europe i Politics of Identity. Migrants and Minorities in Multicultural States*(London Macmillian 2000)
- George Schöpflin, *Nations, Identity, Power*(London, Hurst and Company 2000)
- Sören Rinder Bollerup, Christian Dons Christensen, *Nationalism in Eastern Europe. Causes and Consequences of the National Revivals and Conflicts in Late Twentieth-Century Eastern Europe*(London: Macmillian Press Ltd, 1997)

Artiklar

- Irina Culic, Dilemmas of Belonging: Hungarians from Romania, *Nationalities Papers* 34, num.2
- Stephen Deets and Sherril Stroschein Dilemmas of autonomy and liberal plurallism: examples involving Hungarians in Central Europe, *Nations and Nationalism* (2)

Internet

- <http://www.spiegel.de/international/europe/0,1518,649443,00.html>
17/12/2010
- <http://www.osce.org/item/39377.html>
16/12/2010
- <http://www.country-data.com/cgi-bin/query/r-3685.html>
30/11/2010
- <http://www.sns.sk/aktuality/jan-slota-madari-permanentne-chystaju-podvratne-akcie-proti-slovenskej-statnosti/>
30/11/2010
- <http://www.digitaljournal.com/print/article/278050>
06/01/2011

Slovakiska lagar

- <http://www.zakon.sk/Main/lwDefault.aspx?Template=lwTArticles.ascx&phContent=%7e%2fZzSR%2flwFulltext.ascx&LngID=0>
01/12/2010

Tidningar

SME

- http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4945169
- 21/11/2010

- <http://www.sme.sk/c/4346957/madarsku-prekaza-novela-jazykoveho-aj-obmedzenia-patrie.html>

17/11/2010

- <http://www.spiegel.de/international/europe/0,1518,649443,00.html>

17/11/2010

- <http://www.sme.sk/c/4965473/a-tu-zrazu-bum-jazykovy-zakon.html>

21/11/2010

- <http://www.sme.sk/c/4993862/strana-most-bude-ukazovat-absurdnosti-jazykoveho-zakona.html>

17/11/2010

- <http://www.sme.sk/c/4912378/madarsky-poslanec-nemeth-jazykovy-zakon-na-slovensko-je-institucionalizaciou-prenasledovania-madarov.html>

21/11/2010

- http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4916278

21/11/2010

- http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=4941604

17/11/2010

Pravda

- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090630_140153_sk_domace_p23 17/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090728_192655_sk_domace_p34 21/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090717_134006_sk_domace_p12 17/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_svet&c=A090925_154329_sk_svet_p23 21/11/2010
- http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nana&c=A090622_122220_sk-nana_p29 21/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_svet&c=A090809_175607_sk_domace_p23 21/11/2010
- http://nazory.pravda.sk/tlac.asp?r=sk-nkom&c=A090721_192427_sk-nkom_p23 21/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090609_183720_sk_domace_p23 06/12/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090630_205625_sk_svet_p23 21/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_svet&c=A090826_101818_sk_svet_p29 21/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090803_172454_sk_domace_p09 21/11/2010
- http://spravy.pravda.sk/tlac.asp?r=sk_domace&c=A090916_150017_sk_domace_p23 17/11/2010

Bilaga 1

Sme

P: Positiv

N: Negativ

Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten

P: nationella skolor, garanterande rättigheter, yttrandefrihet, skadar den ungerska minoriteten, komma överens, negativt påverkan på den ungerska minoriteten⁷¹

N:⁷² provokation, höjer spänningen, utpressa, trycka på,, straffa användning av minoritetsspråk, kontrollerande

Slovakien-Ungern och den ungerska minoriteten

P: Ansträngda Slovakisk-ungerska relationer, institutionalisering av förföljelse av ungrare, anti-ungerska steg, tveksam politiskt, oroväckande, inkräktar minoritetsrättigheter⁷³

N: ungrarna bestämmer fortfarande över slovakerna, spela det slovakiska kortet, politisk konflikt, skydda slovakiskan, respekterar rättigheter⁷⁴

Språklagen och den ungerska minoriteten

P: språkmisstag, korrekt interpretation, maximal försiktighet, censur, kämpa för sitt eget språk, subjektivitet, kriminaliserar, kategoriserar, oklar mekanism, mobbning, problematisk, avskräckande⁷⁵

N:försök till flerspråkighet, tvåspråkighet, skydda, självregulation, efterföljning, begränsad användning,, oklara, nationaliteter förhindrar,, brist,, skapande av spänning,brister, skadligt, oroväckande.⁷⁶

⁷¹narodnostne skoly, garantovane svoje prava, slobodu prejavu, dohovorit, poskodzuje madarsku mensinu, negativny vplyv na madarsku mensinu

⁷²provokaciu, zvysovat napätia, tlacit, vydierat, trestal pouzitie jazyka mensin, dirigismus.

⁷³napäte Slovenske-Madarske vztahy, institulizaciu prenosledovania Madarov, protimadarskych krokov, pochybny politicky, znepokojujuci, obkliestovala prava mensin

⁷⁴madari este stale rozkazuju Slovakom. hrat Slovensku kartu, politicky suboj, chranit slovincinu, respektovane prava

⁷⁵jazykove prehezky, koretktnou interpretaciu, maximalnou opatrnosti, cenzuru, bojovat za vlastny jazyk, subjektivnost, kriminalisuje, kategorizuje, nejazny mechanismus, sikanu, problematicky, zastrasovaciu

⁷⁶snaham o viacjazycnosti, dvojjazycne, Ochronovat, samoregulaciu, dodrzivanie, , obmedzovanie pouzivania, nejasnych, narodnosti, znemoznuje, nedostatku, vytvarania napätia, nedostatky, skodlivost, znepokojuci.

Pravda

Minoritetsfrågor och den ungerska minoriteten

P: *minoritetsrättigheter, offentligt upprop för att inte skriva under, diskriminering, skarpa protester, tvångsassimilation, fullvärdigt medborgarskap, garanterade rättigheter.*⁷⁷

N: *gemensamt språk, brutal kampanj baserad på lögn, självständig lag om minoritetsrättigheter. blir inte straffade, plikt att kunna använda,, vill inte mobbas*⁷⁸.

Slovakien-Ungern och den ungerska minoriteten

P: *Gemensamt samarbete, mångnationell stat, tolerans, bilateralt, källa till spänning, minoritetsrättigheter, Europas mångfald, europeiskt medvetande, Europeiska unionens värderingar, internationell lag om skydd av minoriteter.*⁷⁹

N: *överbrygga, respekterar suveräniteten, lögnaktiga anklagelser; uppmålad av ungrarna, södra Slovakien, homogen nationstat, internationalisering, resultatlös, hysteri, överdrivet. kontraproduktivt, utveckling av den nationella identiteten, expansion*⁸⁰

Språklagen och den ungerska minoriteten

P: *Försämrar ställningen för minoritetsspråken, begränsar rättigheten att kunna använda sitt modersmål, diskriminering av språkminoriteter, rätt att använda minoritetsspråk, kontrollera, negativ effekt*⁸¹

N: *villkoret för förståelse, skyldighet att behärska, använda, tvåspråkighet, kommunikation, kan inte vara emot tvåspråkighet, hindrar, helt konstigt, begränsning av bra inlärning*⁸²

⁷⁷prava mensin,, verejne vyzvali aby normu nepodpisal, diskriminacii, ostro protestuje, nutena assimilacia, plnohodne obcianske uplatnenie, garantovane rozsiahle prava.

⁷⁸spolocnu rec, brutalnej kampane zalozenej na klamstve, samostatneho zakona o pravach mensin, nebudu potrestanie,povinnost ovladat, neche sikanovat

⁷⁹vzajomnu spolupracu, mnohnarodnostnej krajiny, toleranciu, bilateralne, zdroj napätia, pravo mensin, rozmanitosti Europy, Európske povedomie, hodnotami Európskej unie. medzinarodnym zakonom ochranu mensin.

⁸⁰premostenie, respektujeme suverenne pravo, lzivych obvineni, nakreslili Madari, juhu Slovenska,, homogenny narodny stat, internaciolizacii, neprospesnu, hysteria, prehnane, kontraproduktivnu, rozvijanie narodnej identity, expansiou

⁸¹Zhorsí postavenie jazyka narodnostnych mensin,obmedzuje pravo na pouzivanie materinskeho jazyka, pravo pouzivat mensinove jazyky, diskriminacii jazykovych mensin, kontrolovat. negativny dopad

⁸²podmienku zrosunitelnosti, povinnost ovladat, pouzivat, dvojjazycnost, komunikaciu, nemozu byt proti dvojjazycnosti,, prekaza, vrcholne uchylne., obmedzovanie kvalitneho osvojania